

JÁRÓBETEG TÁJÉKOZTATÓ - HÁZIREND

A Semmelweis Egyetem kiemelten fontos feladatának tartja a páciensek, betegek és hozzátartozóik (a továbbiakban: Beteg) tájékoztatáshoz fűződő jogának teljes körű gyakorlását, az orvos-beteg kapcsolatban az eredményes betegellátáshoz szükséges információ áramlásának biztosítását. A beteg-tájékoztatóval széleskörű ismereteket szeretnénk nyújtani a beteg-tájékoztatási gyakorlatról a betegek jogairól és kötelességeiről illetve a Házi rendről.

A tájékoztató célja, hogy hasznos információkkal segítsük az Ön intézménybeli ellátását, csökkentsük az Önben rejlő esetleges bizonytalanságot és kiszolgáltatottság érzését. Az ellátáshoz szükséges tudnivalók rendelkezésre állása egyaránt fontos a beteg (hozzátartozó) és az intézmény munkatársai számára is, az ellátás így valósítható meg eredményesen, hatékonyan és biztonságosan.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNY/KLINIKA BELSŐ MŰKÖDÉSI RENDJÉRŐL

1. Az egészségügyi intézmény megközelítése, az infrastruktúrához kötődő információk

1.1. Az intézmény megközelíthetősége, elérhetőségek

Intézményünk címe:

1088 Budapest, Szentkirályi utca 47. VI. emelet

Intézményünk levelezési címe:

1085 Budapest, Üllői út 26.

1428 Budapest, Pf.2.

Honlap: <http://semmelweis.hu/fogpotlastan>

Email cím: fogpotlastan@dent.semmelweis-univ.hu

Telefonszám: 06-1-338-4380

Igazgatói titkárság: 06-1-459-1500/59326 mellék

Betegfelvétel telefonszáma: 06-1-459-1500/59059/59060 mellék

Intézményünkbe az alábbi módokon juthat el:

tömegközlekedéssel:

M3 metró, 4-es, 6-os villamos, 9-es autóbusz

gépkocsival: GPS koordináta, tömb megközelíthetősége

47°29'19.7"N 19°03'59.1"E Üllői út felől

Parkolási lehetőségek:

Az Intézmény épülete előtt, környező utcákban csak fizető parkoló található.

1.2. Intézményen belüli tájékozódás

Intézményünk baloldali (fő)bejáratánál találhatóak az útbaigazító feliratokat, melyek a betegfelvételi irodához/ablakhoz irányítanak.

Intézményünkben portaszolgálat működik, mely az intézmény jobboldali főbejáratánál található.

A betegek és hozzátartozóik intézményünk betegoldali be- és kijáratait (bal oldali bejárat) használhatják.

Az épület mindkét bejárata akadálymentesített, mozgáskorlátozott látogatóink részére kialakított mosdó minden szinten található.

1.3. Liftek használata

Intézményünkben három pácienslift található a bal szárnyban. A betegeket és hozzátartozóikat kérjük, hogy csak ezen lifteket használják. A többi liftet dolgozóink használják.

1.4. Ruhatár használata

A betegoldali bejáratnál (bal oldali bejárat) található a páciensek részére fenntartott ruhatár. A ruhatár használata díjtalan és kötelező. A ruhatárban elhelyezett ingóságok kizárólag a ruhatári jegy ellenében kerülnek kiszolgáltatásra. A jegy elvesztése esetén hitelt érdemlően bizonyítani kell az adott tárgy tulajdonjogát.

A ruhatárban kizárólag olyan tárgyak helyezhetőek el, amelyekre a páciensnek a Semmelweis Egyetem FOK Oktatási Centrum látogatásához szüksége lehet, és amelyek értéke a 25.000.-Ft-ot nem haladja meg. Így többek között nem helyezhető el: romlandó dolog, nagyobb értékű készpénz, értékpapír, ékszer, bankkártya, mobiltelefon, hordozható számítógép, robbanékony, gyúlékony anyag, veszélyes hulladék, kerékpár, roller, gördeszka stb. A ruhatár kizárólag lezárt csomagot vesz át, amelyet a ruhatáros az átvétel során ellenőrizhet. A Páciens a ruhatár használatával elfogadja, hogy a leadott ingóságok értéke az előzőekben írt értékhatárt nem haladja meg. A jelen bekezdésben írtak szerinti ingóságokért és értéktárgyakért, valamint a kabátokban, táskákban hagyott ingóságokért és értéktárgyakért a felelősségét az Oktatási Centrum kifejezetten kizárja. A ruhatárban felejtett tárgyakat az Oktatási Centrum legfeljebb egy hónapig őrzi meg.

2. Az egészségügyi intézménybe való előjegyzéssel, beléptetéssel, felvétellel, illetve az ott történő ellátással kapcsolatos tudnivalók

2.1. Az előjegyzés, felvétel menete

Intézményünkbe való bejelentkezése történhet: személyesen, előjegyzéssel, telefonon.

A felvételkor a betegfelvételi irodán/ablaknál (földszint, bal oldali bejárat) kell jelentkezni, ahol az iratok ellenőrzése és a számítógépes nyilvántartásba vétel történik, mely során az alábbi adatok kerülnek rögzítésre:

- név
- lakcím
- születési hely és idő
- anyja neve
- telefonszám
- TAJ szám

A számítógépes rendszerben való rögzítés és személyes dokumentumok visszaadása után a betegfelvételi munkatárs tájékoztatja a beteget, hogy a kezelése hol kezdődik meg.

Tájékoztatni szeretnénk, hogy bizonyos szempontok módosíthatják a felvételi, behívási sorrendet, illetve azt, hogy néhány esetben a várakozási idő hosszabb is lehet. Pl. sürgősségi esetek, stb. Ilyenkor az előjegyzésben megadott időpontok módosulhatnak. Kérjük szíves türelmüket!

2.2. Szükséges egészségügyi és személyes dokumentumok

Az Ön kötelező azonosításához szükséges személyes iratok:

- személyi azonosító igazolvány, ennek hiányában jogosítvány, útlevel
- lakcímkártya
- TAJ kártya vagy Európai Egészségbiztosítási Kártya

Ellátásának biztonságos megtervezéséhez szükséges egészségügyi dokumentációk:

- beutaló,
- korábbi zárójelentések, ambuláns lapok,
- leletek, vizsgálati eredmények (laboratóriumi leletek, röntgen lelet, CT, MR vizsgálat lelete és CD képanyaga)

Szedett gyógyszereinek listája, adagolása (szemcsepp, orrcsepp, tapasz stb. is) és egyéb gyógyszernek nem minősülő táplálékkiegészítők, vitaminok stb. listája.

Amennyiben releváns, az egyes betegséghez vagy gyógyszereszedéshez kapcsolódóan vezetett naplót is be kell mutatni a vizsgálatot/beavatkozást végző orvosnak.

2.3. Előkészítés vizsgálatokhoz, bizonyos beavatkozásokhoz

Ahhoz, hogy eredményesen el lehessen végezni a vizsgálatot/beavatkozást, kérjük, mindenkor a tájékoztatóban leírtaknak megfelelően készüljön fel.

3. Az intézményben történő tartózkodás rendje

Az Intézményi tartózkodása alatt kérjük a következő normák betartását:

Az épület rendjét és a betegellátást nem zavaró viselkedés.

Az Intézmény területére tilos fegyvert, vagy – a jogszabályban meghatározott – közbiztonságra különösen veszélyes eszközt, élőállatot – a vonatkozó rendeletben meghatározott „segítő kutya” kivételével – behozni.

Az Intézetben való ellátás során állókép, mozgókép vagy hangfelvétel készítése szigorúan tilos.

4. Intézményünk munkarendje

Épület nyitva tartás: hétfőtől péntekig 7:30-16:00

Betegfelvétel nyitva tartása: hétfőtől péntekig 7:30-15:30

5. A beteg távozása

Az elvégzett vizsgálat/beavatkozás után Ön távozhat az Intézetből. Vannak esetek, amikor valamilyen feltételhez kötött az, hogy elhagyja az Intézetet. Szükség lehet pl. a vizsgálat elvégzését követően váarkozásra, ha esetlegesen a vizsgálat ismétlése szükséges egy rossz felvétel (pl. rtg. kép értékelése, stb) miatt. Munkatársaink elmondják a szükséges teendőket a pácienseinknek, de amennyiben erre valamilyen oknál fogva mégsem kerülne sor, kérjük, hogy kérjen felvilágosítást. Sose hagyja el a helyszínt azelőtt, hogy tájékozódna a teendőkről.

Elbocsátása előtt a következő dokumentumokat kaphatja kézhez:

- felvilágosító szórólapok
- szakorvosi javaslat (gyógyszer, tápszer, gyógyászati segédeszköz)
- recept(ek)
- röntgen felvételek
- orvosi igazolás
- beutaló

Elbocsátásakor mindenképp érdemes tudakozódni, ha nem kapott választ vagy kielégítő választ az alábbi kérdésekről:

- további gyógyszeresedés rendje,
- lehetséges mellékhatások,
- azok az esetek, tünetek, panaszok, amikor azonnal orvoshoz szükséges fordulni,
- következő kontroll időpontja, helye,
- követendő életmód,
- ha a leletet nem azonnal kapja kézhez, annak átvételi feltételeiről
- fogpótlásokkal kapcsolatos tudnivalók.

6. Biztonság

Tűzvédelem

Az Intézet területén a dohányzás és nyílt láng használata tilos! Dohányzásra kizárólag az utcai bejárattól számított 5 méteres körzeten kívül van lehetőség.

Tűz esetén kérjük, kövesse az intézet munkatársai, portaszolgálat vagy a hatóság utasításait! A menekülési útvonalakat a folyosón elhelyezett alaprajzokon tekintheti meg.

Az intézet kiürítése esetén kérjük, az épület elhagyását azonnal kezdje meg és kövesse a menekülési útvonalat jelző zöld nyilakat (mennyezetben, oldalfalon elhelyezve a folyosókon)!

Környezetvédelem

Az egészségügyi ellátás során veszélyes hulladékok is keletkezhetnek, melyeket a többi hulladéktól külön, erre rendszeresített hulladékgyűjtő edényben gyűjtünk. Bár a veszélyes hulladékot legtöbbször az egészségügyi személyzet helyezi el, előfordulhat, hogy ellátása során Önnél is keletkeznek ilyen jellegű hulladékok, leginkább pl. vérrel szennyezett gézlap, stb. Kérjük, ha Önnél ilyen veszélyes hulladék keletkezik, azt minden esetben a személyzetnek adja oda, majd ők gondoskodnak a elhelyezéséről.

Rendkívüli események, segítségkérés

Amennyiben rendkívüli – a házirendbe, jogszabályba ütköző vagy egyéb a normálistól eltérő – eseményt észlel (pl.: lopás, egyéb rendbontás, tűz stb.) kérjük, haladéktalanul jelezze az Intézet munkatársainak, a portaszolgálatnak, vagy hívja a nap 24 órájában az

Egyetem Központi Diszpécser- és Járórszolgálatát a 06 20 663 2000-es telefonszámon (belső telefonról 0*2000, vagy központon keresztül a 2000-es mellék)!

7. Betegazonosítás

Intézetünkben a betegellátás biztonsága érdekében és az esetleges tévesztések elkerülése (pl.: betegcsere, leletcsere, stb.) érdekében betegazonosító rendszert működtetünk (betegfelvételi kártya).

Ezen túl, az Ön biztonsága érdekében, ellátása során egyes tevékenységek megkezdése előtt (pl. gyógyszer beadása, vizsgálat elvégzése, átadási folyamatok) munkatársaink megkérdezhetik Öntől nevét, és más adatát is annak érdekében, hogy személyazonosságáról megbizonyosodjanak. Kérjük, válaszaival ekkor is segítse munkánkat!

8. Térítés ellenében nyújtott szolgáltatások

Intézetünkben a hatályos jogszabályok értelmében térítéses szolgáltatások igénybevételére is lehetőség nyílik. Ezeket a szolgáltatásokat az Egyetem Térítési Díj Szabályzata (<http://semmelweis.hu/betegellatas/teritesi-dijak/>) tartalmazza, mely az egyetem honlapján, valamint a Betegfelvételi Irodában érhető el.

A Semmelweis Egészségügyi Kft.-n keresztül is igénybe veheti szolgáltatásainkat. Erről részletesen tájékozódhat a <https://semmelweiskft.hu/> oldalon.

9. Betegjogok és betegkötelezettségek

(lásd dokumentum végén BETEGJOGOK GYAKORLÁSA c.)

Pácienseinket megilletik az egészségügyről szóló 1997.évi CLIV. törvényben meghatározott betegjogok. Ezek az egészségügyi ellátáshoz való jog, az emberi méltósághoz való jog, a kapcsolattartás joga, a gyógyintézet elhagyásának joga, a tájékoztatáshoz való jog, az önrendelkezéshez való jog, az ellátás visszautasításának joga, az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga, az orvosi titoktartáshoz való jog.

Ugyanakkor a betegjogok mellett, a betegnek az intézetben való tartózkodás, a gyógyítási folyamat során kötelezettségei is vannak.

10. A betegjogi jogvédelem lehetősége

10.1. Panaszkezelés

Ha a beteg vagy hozzátartozója az egészségügyi ellátás igénybevétele során az ellátással összefüggésben panaszt kíván tenni, és az őt kezelő ambulancián/szakrendelésen nem nyer orvoslást, panaszát az ellátó klinika igazgatóságán jegyzőkönyvbe diktálhatja vagy írásban megküldheti.

30 munkanapon belül a panaszbejelentés kivizsgálásáról írásbeli tájékoztatást kap az egészségügyi intézménytől.

Az intézet panaszvizsgálási rendje nem érinti a beteg azon jogát, hogy a panasz kivizsgálásával összefüggésben más szervhez is fordulhat (betegjogi képviselő).

10.2. Betegjogi képviselő

Panaszával fordulhat a területileg illetékes betegjogi képviselőhöz is az alábbi elérhetőségeken:

neve: **Dr. Szedresi Alexandra**

telefonszáma: +36 20/489-9504

fogadóóra időpont, helyszín: minden hónapban 2. és 4. szerdáján 09.00-12.00 óra között az I Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán (Baross u. 27.)

e-mail címe: alexandra.szedresi@ijb.emmi.gov.hu

Fő tevékenysége:

- segít a betegnek panasza megfogalmazásában,
- kezdeményezheti a panasz kivizsgálását,

- a beteg – illetve egészségügyi okból történő akadályoztatása esetén a hozzátartozó – írásbeli meghatalmazása alapján panaszt tehet az egészségügyi szolgáltató vezetőjénél, fenntartójánál, továbbá a beteg gyógykezelésével összefüggő ügyekben eljár az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságnál, és ennek során képviseli a beteget,
- segíti a beteget az egészségügyi dokumentációhoz való hozzájutásban, azzal kapcsolatos megjegyzések, kérdések feltételében.

A betegjogi képviselő panaszkezelése:

- A betegjogi képviselő tájékoztatja a beteget a megtett panasz és arra kapott válasz tartalmáról, az eljárási cselekmények helyzetéről, az esetleges további jogorvoslatok, eljárások kezdeményezésének lehetőségeiről.
- A betegjogi képviselőtől a panasz kivizsgálására irányuló megkeresésre az egészségügyi szolgáltató vezetője 30 napon belül érdemben válaszol.
- A betegjogi képviselő a panasz megalapozottsága esetén az érintett és a szolgáltató közötti megegyezés létrehozására törekszik.

A betegjogi képviselő jogai, kötelezettségei:

A betegjogi képviselő – az ellátás zavartalanságát nem veszélyeztetve – illetékességi körében jogosult:

- az egészségügyi szolgáltató működési területére belépni,
- az ügyre vonatkozó iratokba betekinteni,
- az egészségügyben dolgozókhöz kérdést intézni.

A betegjogi képviselő köteles:

- a betegre vonatkozó orvosi titkot megtartani,
- a beteg személyes adatait a vonatkozó jogszabályok szerint kezelni,
- az egészségügyi szolgáltató működésével kapcsolatban észlelt jogsértő gyakorlatra és egyéb hiányosságokra a szolgáltató vezetőjének, illetve fenntartójának a figyelmét felhívni, és azok megszüntetésére javaslatot tenni,
- különös figyelmet fordítani az életkoruk, testi vagy szellemi fogyatékoságuk, egészségi állapotuk, illetve társadalmi-szociális helyzetük miatt kiszolgáltatott helyzetben lévők betegjogi védelmére,
- rendszeresen tájékoztatni az egészségügyi dolgozókat a betegjogokra vonatkozó jogszabályokról, és azok változásairól.

BETEGJOGOK GYAKORLÁSA

Betegjog mindazon jogosultságok összessége, melyek az egészségügyi ellátás során az azt igénybevevő személyt megilletik. A betegjogoktól nem választhatók el a beteg kötelezettségei sem, melyeket a betegjogok mellett ebben a kiadványban ismertetünk.

I. BETEGJOGOK AZ EGÉSZSÉGÜGYI TÖRVÉNYBEN (1997.évi CLIV. törvény)

1. AZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSHOZ VALÓ JOG

Az életmentő, illetve a súlyos vagy maradandó egészségkárosodás megelőzését biztosító ellátást, a fájdalom csillapítását, illetve a szenvedés csökkentését is jelenti. Az egészségügyi ellátáshoz való jog akkor megfelelő, ha a vonatkozó szakmai, etikai szabályok, irányelvek betartása megtörténik. Folyamatosan hozzáférhetőnek kell lennie az ellátásnak, ami azt jelenti, hogy a beteg **egészségügyi állapotának megfelelő ellátási szinten**, például alapellátásban, járó,- vagy fekvőbeteg-ellátásban kell az adott ellátást biztosítani.

2. AZ EMBERI MÉLTÓSÁGHOZ VALÓ JOG

azt jelenti, hogy a betegen kizárólag az **ellátáshoz szükséges beavatkozások** végezhetők el, továbbá, hogy a beteg ellátása során szeméreméretére tekintettel ruházata csak a szükséges időre és szakmailag indokolt mértékben távolítható el. A beteget csak méltányolható okból és indokkal lehet **várakoztatni**.

A beteg az ellátás során korlátozható jogainak gyakorlásában, de csak indokoltan a törvény szerinti feltételek fennállása esetén. A beteg személyes szabadsága is korlátozható ugyan, de csak sürgős esetben, illetve mások és saját testi épsége, egészsége, élete megóvása érdekében.

A **korlátozó intézkedéseket** főszabály szerint a kezelőorvos rendelheti el. (Kivételt képeznek ez alól azok az intézmények, ahol nincs állandó orvosi felügyelet: akkor a korlátozó intézkedést a szakápoló is elrendelheti, úgy hogy arról a kezelőorvost jóváhagyás céljából értesíti.) A korlátozó intézkedésről a területileg illetékes szakterületnek megfelelő jogvédelmi képviselőt (betegjogi, ellátottjogi vagy gyermekjogi képviselőt) is értesíteni kell. Az intézkedés jóváhagyása esetén az orvosnak jogszabályban meghatározott időközönként felül kell vizsgálnia a korlátozó intézkedés elrendelésének jogszerűségét. A korlátozás addig tarthat, amíg az elrendelés oka fennáll.

3. A KAPCSOLATTARTÁS JOGÁNAK GYAKORLÁSA

mindig a gyógyintézetben meglévő feltételektől függ, ezt a **Betegtájékoztató-Házirend** tartalmazza. Természetesen a joggyakorlás feltétele a betegtársak jogainak tiszteletben tartása és a betegellátás zavartalanságának biztosítása is. Ez a jog magában foglalja, hogy a betegnek joga van a gyógykezelés ideje alatt szeretteivel, hozzátartozóival, és egyéb személyekkel kapcsolatot tartani, látogatókat fogadni, vagy egyes személyeket a látogatásból kizárni.

Súlyos állapotú betegnek joga van ahhoz, hogy az általa, vagy cselekvőképtelensége esetén törvényes képviselője által megjelölt személy mellette tartózkodjon. A **kiskorú beteg** mellett tartózkodhat szülője, vagy törvényes képviselője, illetve az általuk megjelölt személy. A **szülő nőnek** joga van ahhoz, hogy az általa megjelölt személy a vajúadás és a szülés alatt folyamatosan vele lehessen, a szülést követően pedig ahhoz, hogy gyermeke vele lehessen, ha ennek orvos-szakmai akadályja nincs.

A betegeket megilleti a vallási meggyőződésüknek megfelelő egyházi személlyel való kapcsolattartás és a szabad vallásgyakorlás joga is.

4. A GYÓGYINTÉZET ELHAGYÁSÁNAK JOGA

alapján a beteg a gyógyintézetet **elhagyhatja, ha** azzal mások testi épségét, egészségét nem veszélyezteti. Amennyiben a beteg bejelenti a távozási szándékát, avagy bejelentés nélkül távozik, akkor ezt a kezelőorvosnak rögzíteni kell a beteg egészségügyi dokumentációjában. Cselekvőképtelen, korlátozottan cselekvőképes, illetve az egészségügyi jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott személy esetén a törvényes képviselőt/helyettes joggyakorlót/támogatott döntéshozót a gyógyintézet értesíti. A beteg gyógyintézetből való **elbocsátása** esetén őt, illetve hozzátartozóját erről – lehetőség szerint – 24 órával korábban tájékoztatni kell.

5. A TÁJÉKOZTATÁSHOZ VALÓ JOG

kétfajta lehet, az önrendelkezési és a terápiás célú. Az **önrendelkezési** tájékoztatás célja, hogy a beteg megalapozottan dönthessen a kezelésbe történő beleegyezésről vagy elutasításról. A **terápiás** tájékoztatás célja a terápiához kapcsolódó tudnivalók a beleegyezés után, például életvezetési tanácsok, vagy a kontroll szükségessége.

A betegnek joga van számára **egyeniesített formában, érthető módon** történő, teljes körű tájékoztatásra:

- egészségi állapotáról, annak orvosi megítéléséről,

- javasolt vizsgálatokról, beavatkozásokról, azok elvégzésének előnyeiről, kockázatairól, tervezett időpontjaikról, a vizsgálatokkal kapcsolatos döntési jogáról,
- az ellátás folyamatáról, várható kimeneteléről,
- a további ellátásokról, lehetséges alternatív eljárásokról, módszerekről,
- a javasolt életmódról,
- a vizsgálatok eredményéről.

A betegnek joga van:

- megismerni az ellátásban közreműködő személyek nevét, szakképesítését, beosztását
- a tájékoztatás során és azt követően kérdezni
- megjelölni azt a személyt, akit az orvos tájékoztathat, illetve kizárni személyeket a tájékoztatásból.

A tájékoztatásról a cselekvőképes beteg lemondhat, azonban, ha a beavatkozásra a beteg kezdeményezésére kerül sor, lemondása csak írásban érvényes.

6. AZ ÖNRENDELKEZÉSHEZ VALÓ JOG

alapján a betegnek joga van **szabadon dönteni** az egészségügyi ellátás igénybevételéről, a beavatkozásokba történő beleegyezésről, illetve azok visszautasításáról. Cselekvőképes beteg megnevezheti azt a személyt, aki jogosult helyette a beleegyezés és visszautasítás jogát gyakorolni, illetve hozzátartozói közül bárkit kizárhat ezen jog gyakorlásából. Amennyiben a beteg cselekvőképtelen és nincs helyettes nyilatkozattételre jogosult személy, akkor az egészségügyi törvény által meghatározott sorrend érvényesül a beleegyezés és visszautasítás jogának a gyakorlására: törvényes képviselő, házastárs/élettárs, gyermek, szülő, testvér, nagyszülő, unoka.

A beteg **beleegyezése nem szükséges**, ha:

- a beteg közvetlen életveszélyben van,
- a beavatkozás elmaradása mások testi épségét, egészségét veszélyezteti,
- a helyettes joggyakorló beleegyezése késsedelemmel jár, a beavatkozás késsedelme pedig a beteg egészségének súlyos vagy maradandó károsodásához vezet,
- invazív (testen belüli) beavatkozás közben szükségessé válik a műtét kiterjesztése, és a kialakult állapot sürgős szükségnek minősíthető.

A beteg beleegyezése történhet szóban, írásban, ráutaló magatartással, melyet bármikor visszavonhat.

Írásbeli nyilatkozat kell:

- minden műtéti, illetve az emberi testbe hatoló komolyabb beavatkozás előtt,
- bármely, életében eltávolított sejtjének, szövetének, szervének, testrészének – egészségügyi ellátással össze nem függő – bármilyen célú felhasználásához.

7. AZ ELLÁTÁS VISSZAUTASÍTÁSÁNAK JOGA

szerint minden cselekvőképes beteget megillet az ellátás visszautasításának joga kivéve, ha ezzel mások életét, vagy testi épségét veszélyezteti. Lehetőség szerint fel kell tárnunk, hogy mi vezette a beteget arra, hogy a kezelést visszautasítsa, és tájékoztatni kell a kezelés elmaradásának következményeiről. Meg kell kísérlni, hogy a döntését megváltoztassa, de nem szabad a döntés megváltoztatására kényszeríteni.

A beteg minden olyan ellátást, amelynek elmaradása esetén egészségi állapotában várhatóan **súlyos vagy maradandó károsodás** következne be, csak közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban, illetve írásképtelensége esetén két tanú együttes jelenlétében utasíthat vissza. Ez a jog nem illeti meg a cselekvőképtelen és a korlátozottan cselekvőképes beteget.

Életmentő vagy életfenntartó ellátás visszautasítására egy 3 tagú orvosi bizottság (pszichiáter, szakorvos, kezelőorvos) vizsgálatát követően van mód. A bizottságnak egybehangzóan és írásban kell

nyilatkoznia arról, hogy a beteg döntését a következmények tudatában hozta meg, a beteg olyan súlyos betegségben szenved, amely az orvostudomány mindenkori állása szerint rövid időn belül – megfelelő egészségügyi ellátás mellett is – halálhoz vezet és gyógyíthatatlan. A beteget a vizsgálatot követő 3. napon ismételt nyilatkoztatni kell két tanú előtt. A beteg nem utasíthatja vissza az életfenntartó vagy életmentő beavatkozást, ha várandós és előre láthatóan képes a gyermek kihordására. A cselekvőképességében bármely módon korlátozott beteg esetében – életmentő vagy életfenntartó ellátás visszautasításakor – az egészségügyi szolgáltató indít keresetet a beleegyezés bíróság általi pótlása iránt. A bíróság nemperes eljárásban, soron kívül jár el.

A visszautasításra vonatkozó jognyilatkozat bármikor, alaki kötöttség nélkül visszavonható. Cselekvőképes személy – későbbi esetleges cselekvő képtelensége esetére – közokiratban előre rendelkezhet a visszautasításról, illetve a helyettes joggyakorlóról. (un. – Élő végrendelet –)

8. AZ EGÉSZSÉGÜGYI DOKUMENTÁCIÓ MEGISMERÉSÉNEK JOGA

alapján az egészségügyi dokumentációval az egészségügyi szolgáltató, az abban szereplő adattal a beteg rendelkezik.

A beteg jogosult

- a gyógykezeléssel összefüggő adatainak kezeléséről tájékoztatást kapni,
- a rá vonatkozó egészségügyi adatokat megismerni,
- az egészségügyi dokumentációba betekinteni, azokról kivonatot vagy másolatot készíteni, valamint saját költségére másolatot kapni,
- több résztvevénységből álló, összefüggő ellátási folyamat végén vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátást követően írásbeli összefoglaló jelentést (zárójelentést) kapni,
- az általa pontatlannak vagy hiányosnak vélt rá vonatkozó egészségügyi dokumentáció kiegészítését, kijavítását kezdeményezni.

A beteg halála után törvényes képviselője, közeli hozzátartozója, valamint örököse – írásos kérelme alapján – jogosult a halál okával összefüggő vagy összefüggésbe hozható, továbbá a halál bekövetkezését megelőző gyógykezeléssel kapcsolatos egészségügyi adatokat megismerni, az egészségügyi dokumentációba betekinteni, valamint azokról kivonatot, másolatot készíteni vagy saját költségére másolatot kapni.

Az egészségügyről szóló törvény kivételesen lehetőséget ad a **pszichiátriai betegek esetén** a dokumentáció megismeréséhez való jog orvos általi korlátozására, ha alapos okkal feltételezhető, hogy a dokumentáció megismerése a beteg gyógyulását nagymértékben veszélyeztetné, vagy más személy személyiségi jogait sértené. A korlátozásról a betegjogi képviselőt és a beteg törvényes vagy meghatalmazott képviselőjét haladéktalanul értesíteni kell.

9. AZ ORVOSI TITOKTARTÁSHOZ VALÓ JOG

alapján a beteg jogosult arra, hogy az ellátásában részt vevő személyek a rá vonatkozó adatokat **bizalmasan kezeljék**.

A betegnek joga van:

- eldönteni, hogy állapotáról kinek adható felvilágosítás, illetve ki is zárhat személyeket a tájékoztatásból.
- olyan körülmények biztosításához, amikor gyógykezelése során csak az ellátásában résztvevő személyek vannak jelen.

II. A BETEG KÖTELEZETTSÉGEI

A beteg – amennyiben ezt egészségi állapota lehetővé teszi – köteles az ellátásában közreműködő egészségügyi dolgozókkal képességei és ismeretei szerint az alábbiak szerint **együtműködni**:

- tájékoztatni őket mindarról, amely szükséges a kórisme megállapításához, különösen minden korábbi betegségről, gyógykezeléséről, gyógyszer vagy gyógyhatású készítmény szedéséről, egészségkárosító kockázati tényezőiről,
- tájékoztatni őket – saját betegségével összefüggésben – mindarról, amely mások életét vagy testi épségét veszélyeztetheti, így különösen a fertőző betegségekről és a foglalkozás végzését kizáró megbetegedésekről és állapotokról,
- tájékoztatni őket minden, az egészségügyi ellátást érintő, általa korábban tett jognyilatkozatáról,
- a gyógykezelésével kapcsolatban tőlük kapott rendelkezéseket betartani,
- a gyógyintézet házirendjét betartani,
- a jogszabály által előírt térítési díjat megfizetni
- jogszabályban előírt személyes adatait hitelt érdemlően igazolni.

A betegek és hozzátartozóik jogaik gyakorlása során kötelesek tiszteletben tartani más betegek jogait, az intézmény jelen tájékoztatóban előírt működési rendjét, továbbá nem sérthetik az egészségügyi dolgozók törvényben foglalt jogait.

Budapest, 2018.09.25.

.....
Dr. Hermann Péter
egyetemi tanár, igazgató